

.....

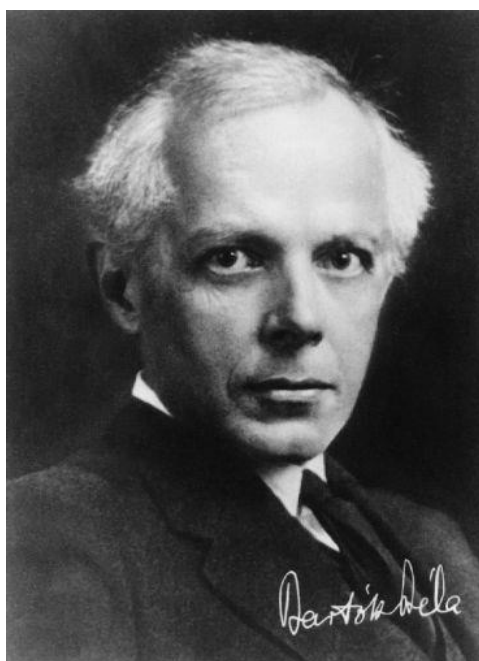
BORSODSZIRÁKI BARTÓK BÉLA

ÁLTALÁNOS ISKOLA

(BORSODSZIRÁK)

P E D A G Ó G I A I

P R O G R A M

Készítette: Bakaja Csaba

mb. int. vez.

Kiegészítette: Veres Gáborné

intézményvezető

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék 2
Bevezetés, küldetésnyilatkozat, jövőkép 5
I. Nevelési Program 10
I. 1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai . 10	. 10
I. 1. 1 Pedagógiai alapelveink 10
I. 1. 2 A nevelő-oktató munka értékei, céljai, feladatai 13
I. 1. 3 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai: 14
I. 2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 15
I. 3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 17
I. 4 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák 18
I. 4. 1 A tanítási órák 18
I. 4. 2 Egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek 19
I. 5 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő pedagógiai feladatok, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 23
I. 5. 1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai 23
I. 5. 2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 24
I. 5. 3 Az iskola környezeti nevelési tevékenysége 25
I. 6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 26
I. 6. 1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai 26
I. 6. 2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai. 28
I. 7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje . 29	. 29
I. 7. 1 A kiemelten tehetséges gyermek – a tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 29
I. 7. 2 A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítése 30
I. 7. 3 Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése 31
I. 7. 4 A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel rendelkező tanulók fejlesztése . 31	. 31
I. 7. 5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program. 31

I. 8. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok, a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	32
I. 8. 1 Az iskolavezetőség és a nevelőtestület együttműködése	32
I. 8. 2 A szakmai munkaközösségek együttműködése	33
I. 8. 3 A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	33
I. 8. 4 A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése	33
I. 8. 5 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	35
I. 9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.	36
I. 10 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	37
I. 10. 1 A tanulmányok alatti vizsgák és a szabályozás célja	37
I. 10. 2 A szabályozás hatálya	37
I. 11 A felvétel és az átvétel helyi szabályai	39
I. 12 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	40
II. Helyi tanterv	41
II. 1 A választott kerettanterv megnevezése	41
II. 2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező, nem kötelező, kötelezően és szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama, tananyaga .	42
II. 2. 1 Az iskola tantárgyi rendszere	42
II. 2. 2 A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai 1-4. évfolyam	43
II. 2. 3 A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai 5-8. évfolyam	43
II. 2. 4 A kötelező tantárgyak tananyagai	44
II. 3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	45
II. 4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	46
II. 4. 1 Alsó tagozat	46
II. 4. 2 Felső tagozat	46
II. 5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	47
II. 6 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	48
II. 7 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei	48
II. 7. 1 A tanulók ellenőrzésének, értékelésének egységes alapelvei	48

II. 7. 2 A tanulók értékelése 50
II. 7. 2. 1 A diagnosztikus értékelés 51
II. 7. 2. 2 A fejlesztő értékelés 51
II. 7. 2. 3 A szummatív értékelés 52
II. 7. 2. 4 A tanulmányi eredmények értékelése érdemjeggyel 52
II. 7. 2. 5 A tanulmányi eredmények értékelése szövegesen 53
II. 7. 3 A magatartás és a szorgalom minősítésének elvei 54
II. 7. 3. 1 A magatartás értékelésének szempontjai 55
II. 7. 3. 2 A szorgalom értékelésének szempontjai 56
II. 8 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei 57
II. 9 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 57
II. 10 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 57
II. 10. 1 A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok 58
II. 10. 2 A tanulók minősítése az öt feladatban elért összes pontszám alapján 59
II. 11 A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 59
II. 12 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 60
II. 13 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 60
II. 14 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje 60
II. 14. 1 A követelményrendszer alapelvei 60
II. 14. 2 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 61
II. 14. 2. 1 A számonkérés formái 61
II. 14. 2. 2 Az írásbeli és szóbeli számonkérés alapelvei 62
II. 14. 2. 3 Az írásbeli és szóbeli számonkérés célja, rendje, formái, módszerei 62
II. 14. 2. 4 Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások korlátai 63
II. 15 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 63
II. 15. 1 Az otthoni és a napközis/tanulószobai felkészülés elvei 63
II. 15. 2 Az otthoni és a napközis/tanulószobai felkészülés korlátai 64
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 66

BEVEZETÉS

Borsodszirák már a középkorban is lakott település volt, egy pápai tizedlajstrom az egri püspökséghez tartozó plébániája miatt már 1261-ben említi. A török korban megsemmisült, de a XVII. században úja benépesült, többször is megyegyűlés helyszíne volt. Neve - a Nógrád megyei hasonló nevű községtől megkülönböztetésül - előbb a Magyar, majd később a Borsod előnevet vette fel.

A helyi iskolát 1785-ben alapították. Miután Bartók Béla ükszüleinek sírhelyét a XX. század közepén a helyi temetőben felfedezték, jelentős szerepet kapott a zenei oktatás. Az 1970-es évektől 1-4 osztályos tagiskolaként működött, boldvai körzetközponttal.

1991. január 1-jei hatállyal a helyi önkormányzat önálló intézményt alapított Általános Művelődési Központ néven. Az iskola már előzőleg is Bartók Béla nevét viselte, de 2010-től ez az ÁMK nevében is megjelent.

Az iskola 2013. január 1-jétől az Edelényi Tankerülethez tartozik, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ tagintézményeként funkcionál.

Az iskola társadalmi környezete:

Borsodszirák, az ország gazdaságilag egyik leghátrányosabb helyzetű régiójában fekszik. Az 1990-es években a megnövekedett munkanélküliség sok családot hozott nehéz helyzetbe, előidézve az életszínvonal jelentős csökkenését.

A szociális körülmények romlása miatt a szülők, különösen a munkanélküli szülők, idejük és energiájuk nagy részét a megélhetéshez szükséges anyagiak előteremtésére fordítják. A megváltozott körülmények elsősorban az alacsony iskolai végzettségűek, a szakmával nem rendelkezők elhelyezkedési lehetőségeit, esélyeit csökkentette minimálisra. Az átlagosnál is lényegesen hátrányosabb helyzetben van a roma etnikumhoz tartozó népesség, mivel a megélhetési lehetőségek romlása a romacsaládok esetében még nagyobb arányú. Néhány kivételtől eltekintve, jövedelmük a családi pótlékból, járadékból és segélyekből áll.

Életvitelük, mentalitásuk, sajátos szokásaik, a kellő iskolázottság hiánya mind hatással vannak a gyermekek személyiségének fejlődésére. Halmozottan hátrányos helyzetük az iskolában is megmutatkozik, és ez jelentős hatással van az iskolában folyó nevelő-oktató munkára. A

családból, a környezetből hozott negatív megnyilvánulások egyre nehezebb helyzetet teremtenek. A szociális helyzet polarizálódása, a hátrányos helyzetűek számának növekedése érezhető a gyermekek viselkedésén, tanulmányi fegyelmén.

Az iskola nem tudja kizárni a kívülről jövő negatív hatásokat. Pedagógiai eszközökkel megkísérli ugyan hatásukat tompítani, bár ez jelentős szellemi energiát köt le, mégsem tudja elérni a kívánt hatást. Ezt a hátrányos helyzetet igyekszik az iskola részben csökkenteni, szervezett iskolai és iskolán kívüli programokkal pótolni.

A gyermekek iránt érzett felelősség, a tudásba, a tudást közvetítő pedagógusokba vetett hit és a szülők támogató segítsége lehet garanciája egy pedagógiailag átgondolt, szülők által igényelt program megvalósításának.

Olyan pedagógiai programot szeretnénk megvalósítani, amelynek mottója:

„A megszerzett tudás hatalom, a megszerzett tudás öröm.”

A Borsodszirákj Bartók Béla Általános Iskola küldetésnyilatkozata

*„A gyermeki lélek az a tabula rasa, amelyre a jövőndőt írják fel a tanítók.”
(Juhász Gyula)*

Tantestületünk a következő elveket vallja:

- Az iskolában a gyermek érdeke a legfontosabb.
- Nagyon fontos a lelkiismeretesen végzett munka, szaktanári és vezetői minőségben egyaránt.
- Következetesség a gyermekekkel és a felnőttekkel szemben.
- Nélkülözhetetlen a folyamatos önművelés, „élethosszig” tartó tanulás igénye.

Küldetésünk: olyan színvonalas nevelő-oktató munka biztosítása, ami garanciát jelent a szülők, illetve gyermekeik számára, miszerint: az intézményben olyan képzési szerkezet működik, amely igazodik a korszerű műveltség tartalomhoz, figyelembe veszi a tanulók igényeit, valamint a társadalom köznevelési koncepcióját.

Küldetésünk: hogy távol a nagyvárosok nyújtotta lehetőségektől, az intézmény egyéni arculatának megfelelően elégítse ki a szülők, a tanulók és a fenntartó igényeit, továbbá hogy szilárd alpműveltséget, biztos alapkészségeket nyújtson a tanulóknak, biztosítva számukra a képességeiknek megfelelő továbbhaladást.

Küldetésünk: hogy olyan fejlesztő programokat biztosítsunk a tanulók számára, ahol az alábbi irányelvek a meghatározóak:

Érdekeljen a munkád!

Légy önálló!

Vitass meg dolgokat a többiekkel!

Igyekezz az egész osztálynak segíteni!

Különösen a gyengéknek segíts!

A Borsodszirákj Bartók Béla Általános Iskola jövőképe

„Az embernek nem olyan fontos a tényeket megtanulni. Ehhez nincs igazán szüksége iskolára. Megtanulhatja őket könyvekből. Az oktatás értéke egy liberális szellemű iskolában nem a sok tényanyag megtanulása, hanem az agytréning, ami megtanít úgy gondolkodni valamiről, ahogy azt a könyvekből nem lehet megtanulni.”

(Albert Einstein)

Neveléssel kapcsolatos jövőkép

Az intézmény pedagógusainak feladata, hogy figyelemmel kísérje, és vegye észre, hogy a gyermeket környezetében milyen negatív hatások érik, és azok ellen a megfelelő módon tegyen.

A diákok számára a demokrácia első intézményesült formája az iskola. Az itt szerzett ismereteket, készségeket alkalmazza majd a felnőtt társadalomban. Komolyan kell vennünk és segítenünk az első próbálkozásokat. A diákönkormányzaton keresztül jusson el a tanulók véleménye hozzánk!

A személyiség formálásának folyamatában, legfőképp az **erkölcsi nevelés** területén kiemelkedő szerepe van a hitoktatásnak. Mindenképpen számítanunk kell a történelmi egyházak e szerepvállalására nevelő munkánkban.

A nevelés hagyományosan fontos területeit minden tantárgy keretében ápolni, erősíteni szükséges. Így kapjon hangsúlyt a nevelőmunkában a **hazaszeretetre, a felelősség és kötelességtudatra nevelés** éppúgy, mint **az esztétikai nevelés**, vagy az **egészséges életmódra nevelés**.

A **környezettudatosságra nevelésnek** át kell fognia az alsó tagozatos tárgyak teljes körét, az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és „környezetbarát” szokások formálása a legfőbb cél. Az együttes tevékenységekre alapozva biztosítanunk kell a **szociális tanulás** lehetőségét, a **személyiség- és közösségfejlesztést**.

A pedagógiai kultúrát az **egyéni bánásmód**, a tanuló elfogadása, a bizalom és a szeretet kell, hogy jellemezze. Fontos feladatunk a **másság elfogadása** képességének kialakítása tanítványainkban. Csakis ilyen légkörben várható hatékony nevelő munka.

Olyan **technikákat, projekteket, módszereket** kell alkalmaznunk, melyek a tanulás szervezésének szolgálatába állítva segítik mindennapos nevelő-oktató munkánkat.

A **Felzárkóztatás** elősegítése érdekében támogatnunk kell a **hátrányos helyzetű gyermekeket** a pályázati lehetőségek kihasználásával. Pl.: *Útravaló- és Iskolatáska program.*

Oktatással kapcsolatos jövőkép

Feladatunk a tanulók egyéni **képességeinek kibontakoztatása**, fejlődésük elősegítése, tanulási, továbbtanulási esélyeik kiegyenlítése, tehetségük kibontakoztatása.

Az alapkészségek magas szintű elsajátítása kiemelt feladat. Különösen az alapozó szakaszban kíván nagy figyelmet az **olvasás, írás, helyesírás és a matematikai készségek fejlesztése**, jó szinten tartása. Ez alapja és egyben eszköze a további ismeretszerzésnek.

Célunk az **élet-hosszig tartó tanulásra** és a csoportmunkára-együttműködésre való alkalmasság képességének kialakítása.

Iskolánk pedagógusai a nevelés- oktatás három területét kiemelkedően fontosnak tekintik:

- **tehetség gondozás**
- **hátránykompenzálás-felzárkóztatás**
- **szabadidő hasznos eltöltése-tanuláson kívüli tevékenység**

I. NEVELÉSI PROGRAM

I. 1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I. 1. 1 Pedagógiai alapelveink

A Borsodszirákj Bartók Béla Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnénk érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- ~ a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk;
- ~ a tanulókat bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe;
- ~ a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük;
- ~ diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük;
- ~ minden tanuló számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban;
- ~ az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk: tanuló és tanuló; tanuló és pedagógus; szülő és pedagógus; pedagógus és pedagógus között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- ~ a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt;
- ~ iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben;

- ~ az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk;
- ~ fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit;
- ~ szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen;
- ~ törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre;
- ~ segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat;
- ~ törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására;
- ~ szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival; hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekeken a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel és a települési önkormányzattal ápolt kapcsolatok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- ~ rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- ~ igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint községünk érdeklődő lakosai;
- ~ ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a községünkben található közintézményekkel, civil szervezetekkel;
- ~ a pedagógusok fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – az eddigi hagyományokhoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle községi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett községi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében:

- ~ biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

5. Ezményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus, erkölcsös;
- fegyelmezett, kötelességtudó;
- művelt, érdeklődő, nyitott;
- kreatív, alkotó;
- becsüli a szorgalmas tanulást, munkát, tudást;
- képes a problémák érzékelésére és megoldására;
- gyakorlatias, képes eligazodni a szűkebb és tágabb környezetében;
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban);
- van elképzelési a jövőjét illetően;
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban;
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit;
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni;
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti;
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban;
- mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik;
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben;
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat;
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat;
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit;
- viselkedése udvarias, beszéde kulturált;
- társaival együttműködik, szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli;
- képes szeretetet adni és kapni;
- szereti hazáját;

- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket;
- szellemileg és testileg egészséges, edzett, egészségesen él, szeret sportolni és mozogni;
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy a felsorolt tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes tanulónk személyiségében, de pedagógusaink mindennapi nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több, itt felsorolt személyiségjeggyel.

I. 1. 2 A nevelő-oktató munka értékei, céljai, feladatai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókval történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulónk elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- ❖ Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és élettelen természet szépsége iránt.
- ❖ Az embere testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- ❖ Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- ❖ Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- ❖ A család tisztelet, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- ❖ Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

- ❖ A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- ❖ A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- ❖ A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- ❖ Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek esélyegyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékeknek az elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

I. 1. 3 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai:

Nevelési céljaink megvalósulását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott, személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása.

		- Követelés. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése, példaadás	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőzés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

A nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekinthetjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább 90 %-a a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten megfelel az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.
- rendelkezik olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen;
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségekben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat;
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

I. 2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolába lépő tanulók korosztályukhoz viszonyított általános, szellemi, mentális és pszichoszomatikus fejlettsége jelentős eltéréseket mutat. Ezzel párhuzamosan további differenciáló elemeket jelentenek a szocio-kulturális háttér hatásaiból és az egyes részképességek különbözőségeiből adódó tényezők. A hatékony személyiségfejlesztés alapja a tanuló egyéni sajátosságainak, szociális viszonyrendszerének minél alaposabb ismerete, valamint a fejlesztéshez szükséges magas szintű szakmai felkészültség.

A személyiségfejlesztésben főleg a pozitív pedagógiai módszereket tartjuk fontosnak, melynek alapja, hogy minden tanulóban fellelhető valamilyen érték, amin keresztül az esetleges hiányosságok is eredményesebben kompenzálhatók. A hatékony személyiségfejlesztés, a pedagógus – a tanuló – a szülő és szükség esetén speciális szakember őszinte, korrekt együttműködésével valósulhat meg.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. A nevelés feladata a személyiség szerveződésének alakítása, fejlesztése, s ez legsikeresebben a tanulók tevékenységének irányításával valósítható meg.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- *A tanulók erkölcsi nevelése.*

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítás.

- *A tanulók értelmi nevelése.*

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

- *A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.*

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

- *A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.*

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- *A tanulók akarat nevelése.*

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

- *A tanulók nemzeti nevelése.*

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése. A 2012/2013-as tanévtől a határon túli magyarság (Kárpátalja, vagy Erdély, vagy Felvidék) rendszeres meglátogatását tűztük ki célul, amennyiben iskolánk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt HATÁRTALANUL! Pályázat keretében támogatásban részesül.

- *A tanulók állampolgári nevelése.*

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- *A tanulók munkára nevelése.*

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- *A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.*

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Kiemelten foglalkozunk olyan ismeretek nyújtásával, készségek képességek fejlesztésével, amelyek:

- segítséget adnak a reális énkép kialakulásához,
- a másság elfogadásához,
- a minél könnyebb beilleszkedéshez,
- a hátrányok kompenzálásához,
- a sérülésből adódó problémák megoldásához,
- a minél harmonikusabb személyiség fejlesztéshez.

I. 3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- ~ A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- ~ A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- ~ Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- ~ A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

~ A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

I. 4 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

I. 4. 1 A tanítási órák

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az

egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- ~ Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- ~ A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- ~ Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- ~ Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- ~ Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- ~ A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulóhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- ~ A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

I. 4. 2 Egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

❖ Hagyományőrző tevékenységek:

- Fontos feladat az iskola névadójának, Bartók Béla emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés március 25-én a névadó születésnapjáról, a különféle iskolai és községi szintű Bartók Bélához kapcsolódó rendezvények megszervezése.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: Bartók Béla születése, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a magyar kultúra napján, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.

- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a holokauszt áldozatainak emléknapján és a Nemzeti Összetartozás Napján.
- ❖ **Diákönkormányzat:** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat havonta ülésezik. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.
- ❖ **Diákétkeztetés:** A tanulók számára ebédet (menzát) biztosít a települési önkormányzat. Az étkezési térítési díjakat a menza üzemeltetője által meghatározott módon kell befizetni.
- ❖ **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások:** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
 - Az 1-7. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk, magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyakból.
 - A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy-egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
 - További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
 - A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,
 - akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi;
 - akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.
- ❖ **Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés:** Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és

fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez. Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

- ❖ **Iskolai sportkör:** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- ❖ **Szakkörök:** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- ❖ **Versenyek, vetélkedők, bemutatók:** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- ❖ **Tanulmányi kirándulások:** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- ❖ **Erdei iskolák, táborozások:** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a

táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- ❖ **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás:** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- ❖ **Szabadidős foglalkozások:** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- ❖ **Iskolai könyvtár:** Iskolai könyvtár nincs. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a megadott időpontban látogatható községi könyvtár segíti, melynek helye az iskola egyik tanterme.
- ❖ **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- ❖ **Hit- és vallásoktatás:** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

I. 5 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő pedagógiai feladatok, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

I. 5. 1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az iskola egészségfejlesztési tevékenységének kiemelt feladatai:

- ~ a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- ~ tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- ~ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a táplálkozás;
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre;
 - a család és kortárskapcsolatok;
 - a környezet védelme;
 - az aktív életmód, a sport;
 - a személyes higiénia;
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei;
 - a szexuális fejlődés.

Az egészségfejlesztés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségfejlesztést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- ❖ A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - tömegsport foglalkozások;
 - úszásoktatás.
- ❖ A helyi tantervben szereplő Környezetismeret, Természetismeret, Biológia, Testnevelés tantárgyak tananyagai.
- ❖ Az ötödik-nyolcadik évfolyamon, az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek.
- ❖ Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozás(ok):

- környezetismeret és természetismeret szakkör.
- ❖ Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
 - évente egy alkalommal az első-negyedik évfolyamon egy-egy egészségneveléssel kapcsolatos előadás, illetve az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében (a tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük).

I. 5. 2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ~ ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát;
- ~ ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ~ ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- ~ ismerjék a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- ~ sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ~ ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- ~ sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- ~ a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek terén;
- ~ a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- ~ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- ~ az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal;
- ~ tanulóink – lehetőség szerint – bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- ~ tanulóink részt vesznek az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli rendezvényeken;
- ~ támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- ~ a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések; - légúti akadály; - artériás és ütőeres vérzés; - komplex újraélesztés.
kémia	- mérgezések; - vegyszer okozta sérülése; - savmarás; - égési sérülések; - forrázás; - szén-monoxid mérgezés.
fizika	- égési sérülések; - áramütés; - forrázás.
informatika	- áramütés;
testnevelés	- magasból esés; - rándulás, ficam.

- ~ az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja;
- ~ az iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele tanévenként egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- ~ tanévenként egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutató szervezése.

I. 5. 3 Az iskola környezeti nevelési tevékenysége

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő **Környezetismeret, Természetismeret, Biológia, Kémia, Földrajz, Technika, Fizika** tantárgyak tananyagai;
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - minden évben egy-egy gyalog- és/vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
 - évente, a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedő, akadályverseny az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - minden tanévben egy alkalommal „környezetvédelmi őrjárat” szervezése a településen;
 - a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában;
 - környezetismeret és természetismeret szakkör.

I. 6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

I. 6. 1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés;

- a tanulók dolgozatainak, írásbeli munkájának javítása, rendszeres értékelése (érdemjeggyel/szövegesen) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint;
- a megtartott tanítási órák, egyéb foglalkozások dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése;
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatainak teljesítése;
- a hivatali titkok megőrzése, hivatáshoz méltó magatartás tanúsítása;
- a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása;
- kísérletek, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése;
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása;
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok;
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken;
- iskolai kulturális, szabadidős és sportprogramok szervezése;
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői feladatok ellátása;
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása;
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása;
- pontos és aktív a részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken és az éves munkatervben meghatározott rendezvényeken;
- részvétel a kötelező és a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, valamint folyamatos önképzés;
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor;
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, lebonyolítása;
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel;
- részvétel munkaközösségi értekezleteken;
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés;
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés;
- osztálytermek rendben tartása és dekorálása, állagmegóvás;
- leltár készítése;
- együttműködés a munkatársakkal, a szülőkkel, más szakmai intézményekkel, szakemberekkel.

I. 6. 2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az igazgatóhelyetttessel konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökök legfontosabb helyi feladatait a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák.

Feladatai a következők:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire, illetve a közösségfejlesztés elveire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, neveltségi szintjét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, szaktárgyi tudását, minősítési javaslatait a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet és fogadóórát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart a segítő szakemberekkel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében, élményszerű szabadidős programokat szervez.
- Javaslatoat tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Segíti a közös osztályfőnöki feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályában.

I. 7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

I. 7. 1 A kiemelten tehetséges gyermek – a tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Cél: a tehetség (szélesebb körben értelmezve, beleértve az intellektuális, mozgásos, motorikus, művészeti, stb. területeket) minél sokoldalúbb kibontakoztatása.

Feladat: A tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezőkézségének, problémamegoldó módszereinek szélesítése, alkotóképességének előtérbe állítása, kreativitásának fejlesztése; a kulcskompetenciák megalapozása, bővítése, megszilárdítása és az egyénhez igazodó fejlesztés. Motiválás: személyes beszélgetés, ösztönzés, jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása. A tehetséggondozás, a tehetségfejlesztés nem nélkülözheti a rendszeres szülői konzultációkat.

A tehetségek felkutatása:

- az osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok jelzései, illetve a szülők, külső szakemberek javaslatai;
- tehetségdiagnosztika, indokolt esetben szakszolgálati közreműködés alapján történhet.

A fejlesztés lehetőségei tanórán, tanórán kívül és önálló formában:

- kiscsoportos és egyéni foglalkozások;
- differenciálás, csoportbontás;
- kooperatív és projektmódszer;
- pályázatok, kutatások, kiegészítő anyagok tanulói feldolgozása, önálló ismeretszerzés segítése;

- IKT-eszközök használatának támogatása.

A tehetség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, egyéni foglalkozások;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- képesség-kibontakoztató felkészítés;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház és múzeumlátogatások)

I. 7. 2 A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítése

A hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók integrációját segítő tevékenységek:

- képesség-kibontakoztató és integrációs tevékenység az intézményi „Integrációs Program” alapján;
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, gyermekjóléti szolgálattal, nevelési tanácsadóval;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés, családlátogatások.

I. 7. 3 Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása integráltan történik.

I. 7. 4 A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel rendelkező tanulók fejlesztése

Az osztályfőnökök és az adott csoportban tanító nevelők felmérik, folyamatosan értékelik a tanulókat. Külön jelzik a különböző okból lemaradókat, a magatartási zavarral küszködőket. Felzárkóztatásukra fejlesztési tervet készítenek, vagy javaslatot tesznek speciális program készítésére.

Tevékenységi formák:

- felmérés, diagnosztizálás,
- egyéni fejlesztés – felzárkóztatás,
- kiscsoportos fejlesztés – felzárkóztatás,
- személyes kapcsolatok a tanulóval, szülővel.

I. 7. 5 A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarcok okai az esetek többségében mélyebb, összetettebb okokra vezethetők vissza. Leggyakrabban előfordul: az alulmotiváltság, a feladat és kötelességtudat fejletlensége, a részképesség zavar, valamint a pszichoszociális és pszichoszomatikus fejlettségi hátrány. A beilleszkedési, magatartási zavarok gyakran együtt jelentkeznek a tanulási problémákkal, ebből adódóan a feltérképezés és a fejlesztés komplex feladatként jelentkezik.

Tevékenységi formák:

- egyéni fejlesztés – felzárkóztatás,
- tantárgyi korrepetálás,
- képesség szerinti csoportbontás.

A részképesség fejlesztés főbb területei:

- gondolkodási képességek,
- motoros képességek
- tér- és időbeli tájékozódási képességek,
- kommunikációs képességek,
- tanulási képességek
- szociális, alkalmazkodó képességek

Iskolánk tanulói összetétele (sok a hátrányos és veszélyeztetett család), egyre inkább szükségessé teszi a fokozott törődést, hogy a perifériára szorult tanulók együtt haladása biztosítva legyen. Fel kell tárnai a kudarc okait, mert csak így ismerhetjük meg az egyén tanulási szokásait. Szükség esetén élni kell a lassítás eszközével az 1. és 2. osztályokban azért, hogy kialakuljanak azok a tanulási szokások, és képességek, amelyek birtokában a többi évfolyamot ismétlés nélkül el tudja végezni.

A tanítási órán a tanulók eltérő képességeihez alkalmazkodó óravezetést kell tervezni. A megértést, a bevéstést elősegítendő szemléltetőeszközöket kell használni és készíteni. Arra kell törekedni, hogy kevés házi feladatot kapjon a tanuló. A hosszú szövegek feladását kerülni kell. Külön ki kell jelölni azt a minimum tananyagot, amelyet a továbbhaladáshoz feltétlen szükséges elsajátítaniuk. A tanulók minden erőfeszítését jutalmazni kell, hogy önbizalmuk erősödjék és ösztönözze őket a munkára. Ajánlani kell olyan tanulási technikákat, amelyek a tanuló számára eredményt hoznak.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében ismertetik a gyermekek fejlettségi szintjeit, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket a felső tagozatos kollégáikkal.

I. 8. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok, a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

I. 8. 1 Az iskolavezetőség és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek (alsó tagozat, felső tagozat) együttműködése az igazgató segítségével, a megbízott pedagógus vezetők útján valósul meg. Az együttműködés fórumai: az iskolavezetőség ülései, különböző értekezletek, megbeszélések, stb., amelynek időpontját – ha előre ismert – az igazgató az éves munkatervben határozza meg.

Az iskolavezetőség az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket. Tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól;
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőség felé.

A pedagógusok kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskolavezetőséggel.

I. 8. 2 A szakmai munkaközösségek együttműködése

Iskolánkban két szakmai munkaközösség: az alsós és felsős munkaközösség működik. Együttműködésük a tanév folyamán teljes mértékben megvalósul.

I. 8. 3 A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az igazgató legalább háromhavonta a diákközgyűlésen;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy képviselőik útján – az iskolavezetőséghez, az osztályfőnökükhöz, a nevelőtestülethez fordulhatnak. Kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, közvetlenül vagy képviselőik útján közölhetik az iskolavezetőséggel, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel

I. 8. 4 A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket tájékoztatja az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról:

- ~ az igazgató legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy iskolai szintű szülői értekezleten;
- ~ az osztályfőnök folyamatosan, de elsősorban az osztály szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Egyéni megbeszélések: Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
- Családlátogatás: Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
- Szülői értekezlet:

Feladata:

- ~ a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása;

~ a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól;
 - a helyi tanterv követelményeiről;
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról;
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről;
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról;
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé;
- Fogadó óra: Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
 - Nyílt tanítási nap: Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
 - Írásbeli tájékoztató: Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy intézményi tanáccsal, illetve az iskolaszékkal.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőtől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és

házi rendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- ~ az iskola fenntartójánál;
- ~ az iskola irattárában (elektronikus formában);
- ~ az iskola nevelői szobájában;
- ~ az iskola igazgatójánál.

I. 8. 5 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskolavezetésnek állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- az iskola fenntartójával, működtetőjével;
- a területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivattal;
- a megyei pedagógiai intézettel;
- a területileg illetékes nevelési tanácsadóval;
- a helyi nevelési-oktatási intézmény vezetőjével és nevelőtestületével.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- a Borsodszirákj Bartók Béla Hagyományörző Egyesülettel;
- a helyi egyházak gyülekezeteivel.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató és az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a területileg illetékes egészségügyi intézmény dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgatóhelyettes a felelős.

A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítségével, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösség bekapcsolódik a területi (iskolaközi) szakmai munkaközösség munkájába.

I. 9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- iskolai felelősi rendszer;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság).

A fenti kérdésekben :

- ~ az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- ~ a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

A fenti kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

I. 10 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

I. 10. 1 A tanulmányok alatti vizsgák és a szabályozás célja

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük vagy érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az iskola pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető. A szabályozás célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

I. 10. 2 A szabályozás hatálya

Jelen szabályozás az iskola által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra;
- különbözeti vizsgákra;
- pótló vizsgákra;
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az iskola valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik;
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít;
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények tanulóira

- akik átvételüket kérik az iskolába és ennek feltételeként az igazgató különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az iskola nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok alapján kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulókkal – kiskorú tanuló esetén a szülővel – osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetén, a tanév végén közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbe

lépésének megfelelően évente felmenő rendszerben. A követelmények elfogadásáról a nevelőtestület dönt.

A szabályok felülvizsgálatát az igazgató és a nevelőtestület kezdeményezheti. Módosítása az elfogadásával azonos módon történik. A szabályozást 30 napon belül módosítani kell, ha a jogszabályi környezet olyan módon változik, hogy az itt leírtakat befolyásolja.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X		
Erkölcstan		X	
Környezetismeret		X	
Ének-zene			X
Vizuális kultúra			X
Életvitel és gyakorlat			X
Testnevelés és sport			X
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X		
Erkölcstan		X	
Történelem	X	X	
Természetismeret	X		
Fizika	X		
Kémia	X		
Biológia	X		
Földrajz	X		
Ének-zene			X
Hon- és népismeret	X		
Vizuális kultúra			X
Informatika			X
Technika, életvitel és gyakorlat			X
Testnevelés és sport			X

I. 11 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját és TAJ-kártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját és TAJ-kártyáját;
- a szülő személyi igazolványát;
- a bizonyítványt, amely igazolja az elvégzett évfolyamok számát;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A beiratkozási körzeten kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 2,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének a véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

I. 12 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló a 2-8. évfolyamon az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az iskola tantervében meghatározott „a továbbhaladás feltételei” című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók évközbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a továbbhaladáshoz.

Ha a 2-8. évfolyamos tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból „elégtelen” osztályzatot szerez, a nevelőtestület javító vizsgára, ha háromnál több tantárgyból, az évfolyam megismétlésére kötelezi.

Az 1. évfolyamon a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást és a nevelőtestület megtagadja az osztályozóvizsga letételét.

II. HELYI TANTERV

II. 1 A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

- ❖ 1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, valamint
- ❖ 2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”

Ezen kívül az 1-4. évfolyamra, illetve az 5-8. évfolyamra vonatkozó kerettantervet iskolánk az alábbi változatokkal használja.

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Biológia <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Fizika <i>B változat</i>
7-8. évfolyam	Kémia <i>B változat</i>
7-8. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat <i>A változat</i>

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható *Dráma és tánc*, illetve *Hon- és népismeret* tantárgyak közül a *Hon- és népismeret* tantárgyat tanítja.

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet tanulják. A 2013-14-es tanévben kivételt ez alól a 8. osztály jelent, ahol még a német nyelvi képzés biztosított, az angol nyelv 2010/2011-es tanévtől felmenő rendszerben történő bevezetése miatt.

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

- ~ **H2004** = a 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT alapján, valamint az Oktatási Minisztérium által 2004-ben kiadott kerettanterv alapján elkészített 2004 szeptemberétől érvényes helyi tanterv **kifutórendszerben**.
- ~ **H2013** = *A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet* alapján 2013. március 31-ig átdolgozott és 2013. szeptember 1-től érvényes helyi tanterv **felmenő rendszerben**.
- ~ **H2014** = *A 7/2014. (I. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról alapján 2014.*

március 31-ig átdolgozott és 2014. szeptember 1-től érvényes helyi tanterv **felmenő rendszerben.**

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2014-15	H2014	H2013	H2004	H2004	H2014	H2013	H2004	H2004
2015-16	H2014	H2014	H2013	H2004	H2013	H2013	H2013	H2004
2016-17	H2014	H2014	H2014	H2013	H2014	H2014	H2014	H2013
2017-18	H2014	H2014	H2014	H2014	H2014	H2014	H2014	H2014

II. 2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező, nem kötelező, kötelezően és szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama, tananyaga

A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületünk döntése alapján az évfolyamonkénti órakeret 10%-át (szabad órakeretet) egyrészt néhány tantárgy óraszámának megemelésére, másrészt egyes tantárgy(ak) korábban történő bevezetésére fordítottuk (lásd az alábbi táblázatok).

A kötelező tantárgyak részletes helyi tanterve a pedagógiai programunk *1. sz. mellékletében* található. Az egyes tantárgyak részletes helyi tanterve a pedagógiai programunk *2. sz. mellékletében* található.

A választott kerettanterv tantárgyait és óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

II. 2. 1 Az iskola tantárgyi rendszere

Magyar nyelv és irodalom	1-8. osztály
Matematika	1-8. osztály
Ének-zene	1-8. osztály
Rajz és vizuális kultúra	1-8. osztály
Technika és életvitel	1-8. osztály
Testnevelés	1-8. osztály
Erkölcstan	1-8. osztály
Környezetismeret	1-4. osztály
Idegen nyelv (angol, német)	4-8. osztály
Hon- és népismeret	5. osztály
Történelem	5-8. osztály
Informatika	5-8. osztály
Osztályfőnöki	5-8. osztály
Természetismeret	5-6. osztály
Fizika	7-8. osztály

Biológia	7-8. osztály
Kémia	7-8. osztály
Földrajz	7-8. osztály

II. 2. 2 A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai 1-4. évfolyam

Óraterv a kerettantervekhez: 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelv (angol)				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Rajz és vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Szabadon tervezhető órakeret: 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1,5	1,5
Matematika	1	1	1	1
Környezetismeret			0,5	0,5

II. 2. 3 A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai 5-8. évfolyam

Óraterv a kerettantervekhez: 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelv (angol)	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika és életvitel	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Szabadon tervezhető órakeret: 5-8. évfolyam				

Tantárgyak	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom			1	0,5
Matematika	1	1,5	1	1,5
Történelem		1		
Természetismeret		0,5		
Fizika				0,5
Kémia			0,5	
Biológia				0,5
Földrajz			0,5	
Informatika	1			

II. 2. 4 A kötelező tantárgyak tananyagai

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a nevelőtestület úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot. Az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából, továbbá a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használja fel.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a nevelők szakmai munkaközösségeinek, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok feladata a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

- 2013 augusztusára: Az első és az ötödik évfolyamon.
- 2014 augusztusára: A második és a hatodik évfolyamon.
- 2015 augusztusára: A harmadik és a hetedik évfolyamon.
- 2016 augusztusára: A negyedik és a nyolcadik évfolyamon.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

II. 3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozáshoz, amelyeket az oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

A taneszköz választás elvei:

- ~ helyi tantervünk tantárgyi rendszeréhez – tartalmilag – kapcsolódó legyen;
- ~ segítse a képességfejlesztő tanítási-tanulási folyamatot;
- ~ tegye lehetővé a differenciálást;
- ~ valósuljon meg a digitális oktatási tartalmak integrálása a kompetenciafejlesztő oktatás alkalmazása során.

A tankönyv választás elvei:

- Milyen a tartalmi kidolgozottság, szaktudományos igényesség?
- Milyen tanításfelfogást képvisel a feldolgozás módja? (kis lépésekben halad, intenzív tempót diktál, ismeret centrikus stb.)
- Teremt-e lehetőséget az önálló tanuláshoz, differenciáláshoz?
- Miféle képesség- és készségfejlesztési feladatok megoldásához ad lehetőséget?
- Feleljen meg a kompetencia alapú oktatás kritériumainak.
- Mennyire motiváló a könyv tartalma?
- Milyen a nyelvi megformáltság?
- Szerepeljen a művelődési és közoktatási minisztérium által kiadott tankönyvjegyzéken.
- Feleljen meg az iskola helyi tantervének és az iskola oktatási-nevelési célkitűzéseinek.
- Segítse az évfolyamok közötti tananyagok egymásra épülését.
- A szövege legyen érthető és az adott életkorhoz igazodó, fejlessze a logikus gondolkodást, az illusztrációk legyenek funkcionálisak és áttekinthetőek.
- A taneszközök, segédeszközök legyenek kompatibilisek a tankönyvekkel, munkafüzetekkel.
- A szülők, által megfizethető legyen.
- A könyv legyen esztétikus, figyelemfelkeltő hatású, hogy a diák örömmel vegye kézbe

A törvényi előírások alapján a szabad tankönyvválasztás pedagógiai elvének sérülése nélkül figyelembe veendő a munkaközösségek javaslata. A tankönyvlista minden évben egyeztetésre kerül az SZMK-val és a DÖK-el, figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.

II. 4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

II. 4. 1 Alsó tagozat

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatai:

- a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése;
- óvja és fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységközpontú vagy sajátélményű rendszerébe;
- teremtsen esélyt a sikeres iskolai pályafutás biztonságos megalapozásához, az egységes műveltségbeli alapok megszerzéséhez, személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel
- az iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet, magáért másokért való felelősség kialakítása;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatai:

- tegye fogékonyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a nagyobb közösségek értékei iránt;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen;
- a tanulók fejlettségére és fejlesztési szükségleteire ügyelve, differenciálással fokozatosan növelje a tanulói terhelést és teljesítményelvárásokat;
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása.

II. 4. 2 Felső tagozat

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatai:

- a nevelő-oktató munka célja, hogy folytassa az előző évek munkáját, a képességek, a készségek, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek fejlesztését, esélyt adva az eredményesebb munkára;

- a szakrendszerű oktatással fektessen hangsúlyt a tudástartalmak megalapozásának folytatására;
- a 10-12 éves tanulók esetében az ismeretszerzés folyamatában a képi gondolkodás fejlesztése kerül előtérbe, amely a tapasztalatra, a felfedezésre épül;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztése, az önálló tanulás és az önművelés alapozása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatai:

- a nevelő-oktató munka célja, hogy 13-14 éves kortól az elvont fogalmi és elemző gondolkodás képességének fejlesztése kapjon nagyobb hangsúlyt;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra;
- alapozza meg a felkészülést a jogok és a kötelességek törvényes gyakorlására, készítse fel őket a társadalomba való beilleszkedésre;
- készítse fel az önművelésre;
- neveljen önálló munkára és gondolkodásra, a tanulási tevékenység tudatos, intenzív alkalmazására;
- fejlessze, bővítse az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat;
- fejlesztő értékeléssel és az önértékelés képességének fejlesztésével, az önismeret alakításával az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

II. 5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A 2011. évi CXCV. tv. 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni.

A helyi tantervbe felmenő rendszerben heti öt testnevelés óra lett beépítve. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgás kifutó rendszerben kerül megszervezésre. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint történik.

II. 6 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskolai óratervek kötelező és nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat határoznak meg.

A **szabadon választott tanórai foglalkozást** az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A tanulónak – kiskorú tanuló esetén a szülőnek – írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

A helyi tantervben szereplő, a kerettanterv alapján kötelező és a szabadon választható órakeret szerinti tantárgyak esetében a pedagógusválasztás lehetőségét nem tudjuk biztosítani.

Választható egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

Alsó tagozat

- Kis nyelvész szakkör
- Kicsinyek kórusa
- Kézműves szakkör
- Kis matematikusok köre
- Kölyökatlétika
- Egyéni képességfejlesztés

Felső tagozat

- Drámajáték
- Aerobik
- Irodalom szakkör
- Kézműves szakkör
- Angol szakkör
- Asztalitenisz

II. 7 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

A tanulók ellenőrzésével, értékelésével, valamint minősítésével kapcsolatban alapvető pedagógiai szempont, hogy a megtett intézkedés minden esetben fejlesztő hatású legyen.

II. 7. 1 A tanulók ellenőrzésének, értékelésének egységes alapelvei

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését a pedagógusok az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája és gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Az értékelés-ellenőrzés csak előzményeivel és következményeivel együtt válik a nevelési folyamat értelmezhető részévé. Az értékelés lényege: viszonyítás cél és hatás között. A diák a tudásáról, teljesítményéről, igyekezetéről kapjon reális képet, visszajelzést. Közös vonása az ellenőrzésnek, értékelésnek a kritikai szerep. Iskolai értékelésünkben a következő szempontok dominálnak:

- A helyi tanterv előírásaihoz képest hol tart a tanuló.
- Önmagához viszonyítva fejlődött vagy hanyatlott a tanuló.

Az értékelés kiterjed az iskolai élet minden területére, ezért az értékelésnél figyelembe veendők a szóbeli, írásbeli ellenőrzés, felmérés, órai aktivitás, versenyeken való szereplés, tanórán kívüli tevékenységek, stb..

Tanulóink ellenőrzése, értékelése **egységes alapelvek** alapján történik. Jellemzői:

- Az intézmény pedagógiai programjára, helyi tantervére épül.
- Folyamatos és motiváló hatású, a tanuló állapotának megfelelően differenciált.
- Egyénre szabott, konkrét és az egész személyiséget figyeli.
- A személyiség alakulására, az attitűd fejlődésére is irányul.
- Pontosan feltárja a pozitívumokat és a hiányosságokat a tanulási képességek területén.
- Megoldási módokat ad a javításra.
- A szóbeli és írásbeli értékelés, ellenőrzés komplex egységet alkot.
- A tanulás-tanítás egész folyamatát végig kíséri a diagnosztizálás és ennek dokumentálása.
- Az értékelés, minősítés alapja a tanulók folyamatos megfigyelése.

Az ellenőrzési rendszerünk az alábbi területeket öleli fel:

- az adott tantárgyhoz, tanulmányi munkához kapcsolódó ismeretek, tevékenységek és képességek fejlődésének ellenőrzését;
- a tanulók személyiségfejlődésének, szocializációs mutatóinak, attitűdjének folyamatos alakulását nyomon követő ellenőrzés.

A félévi és/vagy év végi méréshez használt feladatlapok elkészítésének szempontjai:

- a feladatok a begyakorolt, a megerősített ismeretanyagra épüljenek;

- különféle teljesítményszintekhez készüljenek, adjanak lehetőséget a differenciálásra;
- a feladatok – az ismereteken túl – mérjék a tanuló önállóságát, a tevékenységének szintjét, viszonyulását, attitűdjét, munkatempóját, írásbeli munkája külalakját, feladat megértési képességét;
- a mérőeszköz csak a tanuló által megismert tevékenységeket, ismereteket kérje számon;
- csak a tanulók által ismert, és begyakorolt algoritmusokat, feladat megoldási módozatokat, piktogramokat tartalmazzanak a mérőeszközök;
- minden tanuló, fejlettségének megfelelően kapjon segítséget.

Ahhoz, hogy az alapelvek megvalósulhassanak, a tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit egyértelműen a tanulók tudomására kell hozni. Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden pedagógus köteles betartani.

II. 7. 2 A tanulók értékelése

A tanulók magatartását, szorgalmát és tanulmányi teljesítményét folyamatosan; szóban és írásban értékeljük. A tanév során a diákokkal is megbeszéljük az értékelési szempontokat. Egyértelművé tesszük, hogy melyek azok az értékek, amelyeket támogatunk, melyek azok a magatartásformák, amelyek elfogadhatatlanok számunkra. A párbeszédre mindig lehetőséget adunk, így fejlődik majd reális önértékelő képességük.

A tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai rendezvényeken kapunk visszajelzést. Ezek megfogalmazódhatnak a pedagógus és a tanuló társak részéről, vagy önértékelés formájában

A tanulók teljesítményének értékeléséhez rendelkezésünkre állnak a tanulás-tanítás folyamatában alkalmazott ellenőrzések eredményei. Iskolánkban az értékelés elsődlegesen a tanuláshoz való pozitív viszony, a motiváltság, a közösségben elfoglalt státusz megerősítését, pozitív irányú elmozdulását segíti. Hozzájárul az önismeret képességének alakításához, az önfogadáshoz, a szülői elfogadáshoz.

Az értékelés formái és rendszeressége:

- ~ A tanítási órákon rendszeres és folyamatos szóbeli ellenőrzés történik. Így a tanulók állandó visszajelzést kapnak tanulmányi munkájukról.
- ~ A második évfolyam első félévéig az értékelés nem érdemjeggyel, hanem szöveges értékeléssel történik.
- ~ A második osztály második félévétől a tanulók teljesítményét év közben rendszeresen – legalább havonta egyszer – érdemjeggyel értékeljük.

~ Tanév közben a témazárók, felmérők alapján is értékelünk.

A szaktárgyi értékelés alkalmával általában a diákok szóbeli vagy írásbeli teljesítményét vizsgáljuk; a képességek értékelésénél bonyolultabb magatartásokat is figyelembe veszünk.

A pedagógiai értékelés funkciói meglehetősen sokrétűek. Az értékelés funkciója alapján az értékelési eljárások három alapvető típusát alkalmazzuk:

- diagnosztikus értékelés;
- fejlesztő értékelés;
- szummatív értékelés.

II. 7. 2. 1 A diagnosztikus értékelés

A **diagnosztikus értékelés** a helyzetfeltárás eszköze, az „induló” tudás megállapítására szolgál. Diagnosztikus értékelésre kerül sor, amikor például új tanárként elkezdünk egy osztályt tanítani, vagy egy új anyagrész tanításának megkezdésekor bizonytalan, hogy a diákok birtokában vannak-e az elsajátítandó anyagrészt megalapozó ismereteknek. Ilyen módon tanárként információkat szerzünk arra vonatkozóan, hogy diákjaink hol tartanak. A diagnózis alapján dönthetünk arról, hogy munkánkat hogyan kezdjük, illetve folytassuk a vizsgált tanulócsoportban. Így lehet érdemben megalapozni a stratégiát.

Az értékelés e típusa tehát egyértelműen a pedagógus tájékozódását szolgálja, így szerezhető meg a további munka megtervezéséhez szükséges információk. Ebből következik, hogy ilyen jellegű felmérésre nem adható érdemjegy, de a következtetéseket a diákokkal érdemes megosztani, mivel ettől az együttműködési hajlandóság növekedése várható.

A diagnosztikus értékelés lényege célzott kérdések, illetve feladatok megfogalmazása. A kérdéseket tervszerűen, a további céljaink ismeretében kell adni, hogy a válaszokból számunkra világos legyen az alapozó ismeretek szintje.

II. 7. 2. 2 A fejlesztő értékelés

A **fejlesztő értékelés** a tanítás során, osztálytermi szituációban gyakran és interaktívan alkalmazott értékelési mód. A tanulási folyamat szervezésére helyezi a hangsúlyt, azaz a fejlesztő értékelés arra szolgál, hogy a tanár megállapítsa a tanuló fejlődését és tanulási szükségleteit, és ehhez igazítsa a tanítást, a tananyag feldolgozása közben zajló segítségnyújtást tűzi ki célul.

A diákok munkájának szaktárgyi értékelése visszajelez:

- a tanuló felé arról, hogy teljesítménye mennyire felel meg a tanár igényének;
- a tanárnak arról, hogy munkája mennyire eredményes, következtetést enged arra, hogy mely tevékenysége korrigálandó vagy hibás;

- a szülő felé arról, hogy gyermeke teljesítménye az elvárásunknak mennyire felel meg.

A jelzések révén szabályozza egyfelől a tanulás, másfelől a tanítás folyamatát. A fejlesztő értékelés során adott érdemjegy *nem minősíti* a diákot, nem ítélik meg, hanem segít, irányít.

II. 7. 2. 3 A szummatív értékelés

A **szummatív értékelés** összegző minősítést ad arról, hogy valamely tanulmányi szakasz, pl. tanév vagy iskola végén a diák hogyan tett eleget a tanulmányi követelményeknek. A szummatív értékelés leggyakoribb formája a félévi és év végi osztályzat, valamint a vizsga. Szummatív értékelést végzünk 4. évfolyam végén magyar nyelv és irodalomból (olvasás, szövegértés, írás, helyesírás) ill. matematika tantárgyakból az alsós munkaközösség által összeállított mérőlapokkal.

A visszacsatolás révén mindhárom (diagnosztikus, fejlesztő, szummatív) értékelési típus elősegíti a pedagógiai tervezést. A szummatív értékelés esetén persze ennek következménye már esetleg az értékelt diákokat nem érinti, hiszen például a vizsgán nyújtott teljesítmények alapján eldönthetjük, hogy valamely anyagrészt a továbbiakban az addigitól eltérő módon tanítunk majd, de ez a következtetés már csak a következő évfolyamok munkájának tervezését segíti.

II. 7. 2. 4 A tanulmányi eredmények értékelése érdemjeggyel:

- ❖ A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik – nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- ❖ A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik – nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzatokkal minősítjük.
- ❖ A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik – nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles** (5), **jó** (4), **közepes** (3), **elégséges** (2), **elégtelen** (1).

A szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a pótlási és javítási követelményeket. A tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük. A félévi osztályzat az ellenőrző könyvbe, az év végi a bizonyítványba kerül.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból

egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta, tantárgyanként legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. A heti 1 órás tantárgy esetében legalább havi egy, a heti 2 vagy több órás tantárgy esetében legalább havi két érdemjegy adása szükséges.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

%	érdemjegy
0-29 %	elégtelen (1)
30-49 %	elégséges (2)
50-74 %	közepes (3)
75-90 %	jó (4)
90-100 %	jeles (5)

Az érdemjegyek mellett más módon és eszközökkel is lehetséges az értékelés: pl.: történhet piros ponttal, csillaggal, jelek, szimbólumok alkalmazásával, vagyis az értékelés nem egyenlő az osztályozással.

A tantárgyak érdemjegyeit a következők szerint állapítjuk meg:

	5	4	3	2	1
ismerete	biztos	nem teljes körűen biztos	felszínes, hiányos	nagyon hiányos	alapvetően hiányos
a szakkifejezéseket	tudja, mindig helyesen használja	tudja	hiányosan tudja	jelentős hiányokkal tudja	nem tudja
a tanult eljárásokat	kiválóan alkalmazza	jól alkalmazza	hibákkal alkalmazza	sok hibával alkalmazza	nem alkalmazza
írásbeli, szóbeli beszámoló során	önálló	kisebbségi segítségre szorul	csak részben önálló	segítséggel sem önálló	segítséggel sem képes
az összefüggéseket	meglátja, felfedezi	érti	részben érti	ritkán érti	nem érti
szóbeli felelete közben tanári segítséget	nem igényel	1-2-szer igényel	többször igényel	folyamatosan igényel	segítséggel sem képes felelni

II. 7. 2. 5 A tanulmányi eredmények értékelése szövegesen

Iskolánkban a törvényi szabályozásnak megfelelően (2010. évi LXXI. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról) az első évfolyamon és a második

évfolyam első félévében az alsó tagozatos munkaközösség által elkészített értékelő lapon, negyedévente, szöveges minősítéssel *történik a tanulók értékelése* minden tantárgy esetében.

Az értékelés szövegét az alsó tagozat munkaközössége olyan érthető módon állítja össze, hogy az a szülő számára egyértelmű legyen. A tanuló teljesítményére: a „**kiválóan teljesített**”, „**jól teljesített**” „**megfelelően teljesített**”, illetve „**felzárkóztatásra szorul**” kifejezéseket alkalmazzuk. A nevelőtestület döntése alapján a tanulók értékelésére a szöveges megfogalmazás mellett tanév közben alkalmazzuk a %-os vagy érdemjegyes kifejezési formát is.

A szöveges értékelés célja, hogy:

- segítse a gyermeki személyiség eltérő ütemű fejlődését;
- irányt, távlatokat mutasson a tanulónak a továbblépéshez, és erősítse meg benne azt, amit jól végez;
- tájékoztassa a szülőt és a gyermeket a tanuló fejlődéséről, teljesítményéről, értékeiről és hiányosságairól;

A szöveges értékelés alapelvei:

- A tanító értékelő véleménye legyen megalapozott, tükrözze a gyermek alapos ismeretét.
- Érthető legyen a gyermek és a szülő számára.
- Mennyisége legyen optimális, szerkezete jól tagolt, könnyen áttekinthető.
- Megfogalmazása ne legyen bántó a gyermek és szülője számára.
- Az esetleges gyengébb teljesítmény esetén tárja fel a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, határozza meg a fejlesztés lehetőségeit, irányát, megfelelő biztatást nyújtson a fejlődéshez.

A szöveges értékelés írott formája nem helyettesítheti a gyermekkel és a szülőkkel való személyes kapcsolattartást. Ugyanolyan fontos az, hogy az általunk leírtakat szóban is elmagyarázzuk, közöljük a gyerekekkel és a szülővel egyaránt.

II. 7. 3 A magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

A köznevelési törvény értelmében „a tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével.” Iskolánkban az előzetes értékelés az osztályfőnöki órán történik a tanulók véleményének meghallgatásával. Az osztályfőnök által megállapított jegyeket a nevelőtestület az osztályozó értekezleten áttekinti, és dönt a tanuló minősítéséről. Vitás esetben az osztályban tanító tanárok többségi szavazással döntenek az osztályzatról.

- Az értékelést és a minősítést az osztályfőnök és a nevelőtestület a pedagógiai szempontok körültekintő mérlegelésével végzi, amelynek legfőbb szempontja, hogy mi szolgálja leginkább a nevelőmunka eredményességét, a tanuló fejlődését és motivációjának erősítését, de figyelembe vesszük a tanuló, illetve az osztály egyéni sajátosságait is.
- Iskolánkban a magatartás és a szorgalom értékelése és minősítése egymástól függetlenül, külön szempontok alapján történik.

II. 7. 3. 1 A magatartás értékelésének szempontjai:

- a tanuló iskolai viselkedése, a viselkedési normák és az együttélés szabályainak betartása;
- tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz, társaihoz való kapcsolatának, kommunikációjának módja;
- az osztályközösség kialakításában, összetartásában, értékrendjének formálásában betöltött szerepe;
- a házirend rendelkezéseinek betartása;
- jelenléti fegyelme, a mulasztások igazolása
- a hetesi feladatok elvégzése, az önként vállalt feladatok teljesítése;
- a sport- és a kulturális versenyeken, egyéb iskolai rendezvényeken való részvétele;
- közösségi munkája, amely a példás magatartásnak nem feltétele, de pozitív irányban befolyásolhatja a minősítést.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei	
Példás	<ul style="list-style-type: none">~ a házirendet megtartja, annak megtartását társaitól is megkívánja, példája pozitívan hat;~ megnyilvánulásaiban kulturált hangnemet használ, társaival és a felnőttekkel való kapcsolatában tisztelettudó;~ képességeit alkotó módon, pozitívan használja fel, vállalt feladatait, megbízásait felelősségtudattal látja el;~ a közösségi munkában aktív, megbízható;~ az értékelt időszakban nem volt igazolatlan mulasztása.
Jó	<ul style="list-style-type: none">~ a házirendet betartja;~ tevékenységével, magatartásával segíti a közösséget;~ tanulmányi és közösségi munkájában aktív, megbízható;~ az értékelt időszakban legfeljebb két esetben merült fel kifogás magatartásával kapcsolatban.
Változó	<ul style="list-style-type: none">~ a házirend ellen vét;~ társaival, nevelőivel szemben tanúsított magatartása kifogásolható;~ az őt körülvevő környezet esztétikumának, rendjének megtartására fel kell hívni a figyelmét;~ képességeit nem hasznosítja, megbízásait, közösségi munkáját csak ösztönzésre

	végzi; ~ az iskolába és az órára késve érkezik, mulasztását nem tudja igazolni.
Rossz	~ a házirend ellen tudatosan, rendszeresen és súlyosan vét; ~ társaival, nevelőivel szemben erősen kifogásolható a viselkedése; ~ képességeit bomlasztó tevékenységre használja fel; ~ felelősséget sem társai, sem közössége iránt nem érez, nem vállal; ~ a közösségi munkából kivonja magát.
A félévi/év végi magatartás osztályzata eltérhet a havi jegyek átlagától, ha a tanuló kiemelkedő jutalmazásban vagy elmarasztalásban részesült.	

II. 7. 3. 2 A szorgalom értékelésének szempontjai:

- Motiváltság, a tudás megszerzésének igénye.
- Egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény.
- Kötelességtudó, megbízható munkavégzés.
- Fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység.
- Házi feladatok, szorgalmi feladatok elvégzése.
- Plusz tevékenység (felelősi tevékenység, versenyek).

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei	
Példás	~ a tanórákra való felkészülését a rendszeresség, kötelességtudat és pontosság jellemzi; ~ óra alatt kitartó, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó; ~ a feladatok végzésében önálló, rendszeres; ~ tehetségéhez mértén vesz részt a csoportmunkában és az önálló feladatvégzésben; ~ munkája eredményes, társai munkáját is elősegíti; ~ önművelése rendszeres és többirányú; ~ szorgalmával példát mutat, serkent, ellenérzést nem kelt társaiban; ~ írásbeli munkáinak külalakjára az esztétikum, az igényesség jellemző.
Jó	~ tanórákra való felkészülésben rendszeres, de nem alapos; ~ óra alatt figyel, spontán aktivitással vesz részt; ~ a tananyag iránt érdeklődik csupán; ~ a csoportmunkában és az önálló feladatvégzésben tehetségéhez mértén igyekszik részt venni; ~ írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.
Változó	~ az óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat; ~ a tanórákra való felkészülése rendszertelen; ~ feladatait felszólításra, ellenőrzés mellett végzi el; ~ érdeklődése szűk körű, ritkán tapasztalható aktív irányulás; ~ önművelése rendszertelen; ~ információit csak esetenként használja fel; ~ írásbeli munkáinak külalakja változó képet mutat; ~ valamely tantárgyból elégtelenül teljesít.
Hanyag	~ a szorgalom teljes hiánya jellemzi; ~ feladatait nem végzi el, érdektelenség, közöny jellemzi;

	<ul style="list-style-type: none">~ az órai munkában passzív;~ a tanultakat nem akarja alkalmazni;~ több tantárgyból elégtelenül teljesít.
A minősítés az egyéni képességek alapján – a körülmények mérlegelésével – kifejezi a tanulmányi tevékenységhez való viszonyt.	

II. 8 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontást – szükség szerint – kizárólag az Erkölcstan/Hit- és erkölcstan tantárgy esetében alkalmazunk, a felekezetek szerinti csoportalakítás érdekében.

Az egyéb foglalkozások indításának elvei, feltételei:

- tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél- és feladatrendszerével;
- biztosított legyen a személyi, a tárgyi és az eszközrendszer a képzés teljes idejére.

A tanulók által választható egyéb foglalkozások minimális és maximális létszámát minden évben a meghirdetéssel egy időben állapítjuk meg. A foglalkozásokat a magasabb évfolyamra lépés szempontjából kötelező tanórai foglalkozásként kezeljük. A tanulók és szülők aláírásukkal igazolják, hogy értesültek a tanuló által igénybe vett választható foglalkozás látogatásának feltételeiről.

A tanév során meghatározható, hogy a tanítást és a tanulást a gyermekek érdekének és az alaptevékenység hatékonyságának figyelembevételével szervezzék. A tanév során a tanítás és tanulás megszervezésében a gyermekek érdeke, az alaptevékenység hatékonysága a meghatározó tényező.

II. 9 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kulturájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiségek kulturájának megismerését integráljuk a következő tantárgyak tananyagaiba: Magyar nyelv és irodalom, Ének-zene, Rajz és vizuális kultúra, Technika és életvitel, Testnevelés, Erkölcstan/Hit- és erkölcstan, Környezetismeret, Történelem, Hon- és népismeret, Osztályfőnöki, Természetismeret, Földrajz.

II. 10 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelést tanító nevelők végzik el a testnevelési

órákon. Tanévenként két alkalommal október, illetve május hónapokban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: *Módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának egységes méréshez és minősítéséhez.*)

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik. A felmérés során a tanulók által félévente elért eredményeket összehasonlítják. A minősítést az osztályonkénti összesített adatlapon a szülők és a tanulók is megtekinthetik.

II. 10. 1 A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok

- ❖ **1. feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS** (az alsó végtag dinamikus erejének mérése)
 - ~ Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.
 - ~ Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendület szerzés - majd erőteljes páros lábú elrugaskodás és elugrás előre.
 - ~ Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal távolságát mérjük méterben.
- ❖ **2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN** (A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)
 - ~ Maximális időtartam: 4 perc.
 - ~ Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkótartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.
 - ~ Feladat: a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez, 2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt, 3. ütemre visszanyit tarkótartásba, 4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.
 - ~ Értékelés: 4 perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.
- ❖ **3. feladat: HANYATFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSEL FOLYAMATOSAN** (hasizmok erő-állóképességének mérése)
 - ~ Maximális időtartam: 4 perc.
 - ~ Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkótartás előre néző könyökkel.
 - ~ Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

- ~ Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felületek száma 4 perc alatt.
- ❖ **4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN** (a vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)
- ~ Maximális időtartam: lányok: 2 perc; fiúk: 4 perc.
- ~ Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar.
- ~ Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.
- ~ Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.
- ❖ **5. feladat: AEROB ÁLLÓKÉPESSÉGI PRÓBÁN ELÉRT EREDMÉNY** (Cooper-teszt)

II. 10. 2 A tanulók minősítése az öt feladatban elért összes pontszám alapján

<i>Elért összes pontszám</i>	<i>Minősítés</i>
0-20	igen gyenge
21-40	gyenge
41-60	kifogásolható
61-80	közepes
81-100	jó
101-120	kiváló
121-140	extra

II. 11 A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának , szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít;
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el;
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez;
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt;
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez

az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolában tanév közben a következő dicséretet adhatók:

- ~ szaktanári dicséret;

- ~ osztályfőnöki dicséret;
- ~ igazgatói dicséret;
- ~ nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- ~ szaktárgyi teljesítményért;
- ~ példamutató magatartásért;
- ~ kiemelkedő szorgalomért;
- ~ példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen, az iskola közössége előtt vehetnek át. A nyolc éven át kiemelkedő eredményt elérő tanuló az iskolai alapítvány elismerését veheti át a ballagási ünnepélyen.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket lásd a II. 7. 3 fejezetben.

II. 12 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvekkel kapcsolatban lásd a Nevelési Program I. 5 fejezetét.

II. 13 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatban lásd a Nevelési Program I. 7. 2 fejezetét.

II. 14 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

II. 14. 1 A követelményrendszer alapelvei

Iskolánk nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára. *A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:*

- Tantárgyi követelmények – ezt a NAT alapján a helyi tanterv határozza meg.
- Magatartási követelmények – ezt konkrétan az iskola házirendje tartalmazza.
- Szorgalmi követelmények – ez a diákok tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi.

A követelményrendszer betartása, betarttatása szempontjából alapvetően fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése, ezek alapelveinek kidolgozása, amely során az alábbi alapelveket kell figyelembe venni:

- ~ Csak az iskola helyi tantervében elfogadott tananyagot lehet megkövetelni.
- ~ A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.
- ~ Figyelembe kell venni a tanuló képességeit és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.
- ~ Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy elhanyagolva a másik tantárgy rovására.
- ~ A követelmény célja nem az elriasztás, hanem az igényesség igényének kialakítása.
- ~ Csak az önmagával szemben is igényes tanár tud igényességre nevelni.
- ~ A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak egyértelműek és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet, és a kiszámíthatóságot.
- ~ A rendszeres értékelés elengedhetetlen, ugyanis tanár és a diák számára egyaránt visszajelzés a végzett munkáról.

II. 14. 2 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanév során ügyelünk az írásbeli és a szóbeli számonkérések arányára. *Minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra.* Azért törekszünk minden műveltségi területen arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására.

A számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal:

- ✓ heti egy óraszám esetén ajánlott a havonta egy, de félévente legalább három;
- ✓ minden más esetben havonta legalább egy-két alkalommal kerüljön rá sor.

II. 14. 2. 1 A számonkérés formái

A tanórákon szóban és írásban számolnak be a gyerekek a tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

- ❖ Szóbeli számonkérések:
 - szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján;
 - órai munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége;
 - önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.
- ❖ Írásbeli számonkérések: Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül. Fajtái:
 - írásbeli felelet/röpdolgozat (rövid: max. 15-20, hosszú: max. 30-45 perc időtartamban);
 - házi dolgozat;
 - témazáró dolgozat (45 perc időtartamban).
- ❖ Gyakorlati számonkérések:
 - A számonkérés ezen formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható. Gyakorlati érdemjegyet kaphat egyéni és csoportos munkavégzésre egyaránt, a testnevelés, technika, rajz, ének-zen, informatika tantárgyak esetén.
 - Ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák ellenőrzése és értékelése is.

II. 14. 2. 2 Az írásbeli és szóbeli számonkérés alapelvei

- A tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével történjenek (feladattípusok, terjedelem).
- Tükrözzék az osztályok és az egyes tanulók esetében is a differenciálás elvét.
- Az értékelés pozitívumokat kiemelő, segítő hatású legyen.
- Az írásbeli beszámoltatások ne kerüljenek nyomasztó túlsúlyba a szóbeli beszámoltatások rovására. Különösen ügyelni kell erre azoknál a tantárgyaknál, amelyeknél ezt a tantárgy jellege megköveteli (magyar, történelem, idegen nyelvek).
- Legyenek rendszerek: tanév eleji, évközi, év végi felméréseknél, méréseknél valamint a témazáró dolgozatoknál **bejelentettek**.
- A feladatok legyenek változatosak, gondolkodtatóak, egyértelműek, érdeklődést felkeltők.
- A feladatok a tanult ismeretekre épüljenek - a begyakorolt, kifejlesztett készségeket kérjék számon.
- Tantárgytól függetlenül fontos a szép, helyes magyar beszéd tanítása, a kifejezőkészség, az előadói készség fejlesztése.
- Megalapozza a szöveges vagy az érdemjeggyel történő értékelést, kijelöli a további fejlesztési irányokat.

II. 14. 2. 3 Az írásbeli és szóbeli számonkérés célja, rendje, formái, módszerei

Fontos, hogy az írásbeli és szóbeli beszámoltatások:

- adjanak hiteles, átfogó képet a tanulók ismereteiről, jártasságaik és készségeik kialakulásának mértékéről; tegyék lehetővé ezek szaktanári értékelését;
- igazolják vissza a tanulót érintő pedagógiai folyamat eredményét vagy eredménytelenségét; alapozzák meg az esetleg szükséges kiigazításokat.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások különösen fontosak:

- ~ a tananyag feldolgozásában a kiemelten fontos részek elsajátításának ellenőrzésekor;
- ~ egy-egy témakör összefoglalása után;
- ~ félévi vagy év végi ütemezéssel.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások *formája* lehet: egyéni, csoportos, egész osztályt érintő, iskolai/otthoni munkán alapuló. *Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások módszerei* többek között például lehetnek: igaz-hamis állítás; hibás állítások javítása; TOTÓ; jegyzetelés (tankönyvből, könyvtári könyvből); szöveg kiegészítése; szógyűjtés; feleletválasztás; mondatkiegészítés; tollbamondás; vázlatírás; fogalmazás; olvasónapló írása előzetes szempontok alapján; témazáró dolgozat; teszt; rövid, egy-egy anyagrészt átfogó tudáspróba; röpdolgozat; feladatlap; vaktérkép; felelet; kiselőadás, esszé; gyűjtőmunka (projekt, témahét); szómagyarázat készítése; tömörítés; verselemzés; összehasonlító elemzés; kísérlet leírása; élménybeszámoló; projekt készítése.

II. 14. 2. 3 Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások korlátai

- Naponta **két témazáró** dolgozatnál ne írassunk többet! Két témazáró mellett a tanulók ne írjanak más dolgozatot!

II. 15 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

II. 15. 1 Az otthoni és a napközis/tanulószobai felkészülés elvei

- A házi feladatok – mind a szóbeli, mind az írásbeli – a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják. A házi feladat érdemjeggyel történő minősítése nem

elfogadható. A kiemelkedő munka, pl. önálló gyűjtőmunka szaktanári dicsérettel jutalmazható.

- A hiányzó házi feladat pótlólagos elvégztetése szükséges, többszöri hiány esetén szaktanári figyelmeztetés jár a tanulónak.
- Fontos, hogy a napközis és otthoni felkészülés mellett a gyerekeknek maradjon idejük életkori sajátosságuknak, gyermeki személyiségüknek megfelelő tevékenységekre; pihenésre, regenerálódásra, mozgásra, játékra.
- A tanultak begyakorlása érdekében a tanulók otthoni (napközis és tanulószobai) felkészülés formájában szóbeli és írásbeli házi feladatot kapnak.
- Az osztályfőnökök és szaktanárok a házi feladatok, feladásakor figyelembe veszik a tanulók egyéni képességeit, életkori sajátosságait, aktuális állapotát és ezekből kiindulva differenciált formában adnak feladatokat az otthoni és napközis felkészüléshez.
- Emellett folyamatos konzultációt folytatnak a napközis/tanulószobás nevelővel, akik visszajelzésekkel tájékoztatják a délelőtti nevelőket a házi feladatokkal kapcsolatos tapasztalataikról.

Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok típusukban megegyeznek.

- **Írásbeli feladatok:** a tanóra anyagához kapcsolódó, az órai munkához hasonló feladatok, ill. a korábbi évfolyamokon tanult ismeretekhez fűződő ismétlő feladatok. A feladatok a tanulók teljesítményétől és képességeiktől függően differenciálhatóak is.
- **Szóbeli feladatok:** az órán tanult fogalmak, tételek, ismeretek megtanulása, megértése, ill. a témakör korábbi anyagainak ismétlése, és a kapcsolódó, korábbi évfolyamokon tanult ismeretek felidézése.

II. 15. 2 Az otthoni és a napközis/tanulószobai felkészülés korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, tanulószobai) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

- **Hétfégre** (szombatra-vasárnapra) lehetőleg nem adunk házi feladatot, de a tantestület döntése értelmében indokolt esetben megengedett a házi feladat adása, ha az összességében nem befolyásolja a tanuló pihenését, regenerálódását.
- Hétfégre a tantárgyak szempontjából az számít, ahol pénteken és hétfőn egyaránt van óra. Ennek megfelelően a csütörtök-hétfő vagy a péntek-kedd párosítások nem számítanak hétfégre. Munkaszüneti napok esetében az számít ide, ahol az előző és az azt követő napon is van óra
- **Az őszi, téli és tavaszi szünetekre** hasonlóan adunk házi feladatot, mint hétfégre, de kizárólag annyi, mint egyéb esetben egy következő órára való felkészüléshez!
- **A nyári vakációra** (az évközi terhelés csökkentése érdekében) szabadon választhatóan adjuk fel a házi olvasmányokat. Ennek megtörténtét jutalmazhatjuk, szünidei elkészítésük elmulasztását nem büntetjük.

**Záró rendelkezések és legitimációk megtalálhatók az
intézményben.**

